

ŞİDDET BEYNIYYE RİHVET

Ses Akışı Yönünden Arap Harfleri

Kesik (Haps)

Şiddet

Mahreçteki kapanma neticesinde harfteki sesin akmayıp hapsolması

أَجِدُ قَطٍ بَكَّتْ

Cüz'i akış

Beyniyye (Tavassut)

Harfin telaffuzu esnasında mahrece bağlı olarak sesin ne tam akması ne de tam kesik olması

لَيْنُ عُمَرُ

Akışkan

Rihvet

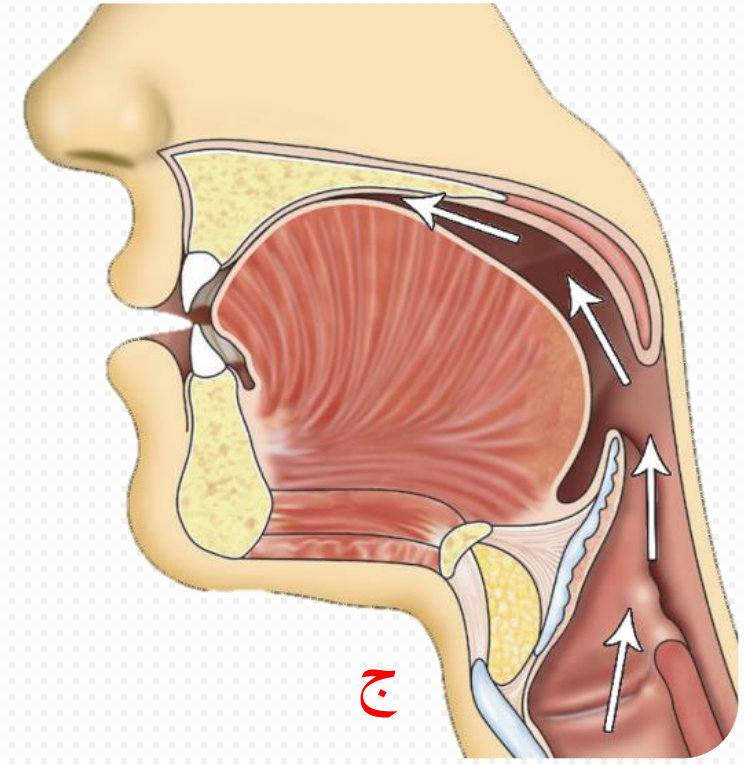
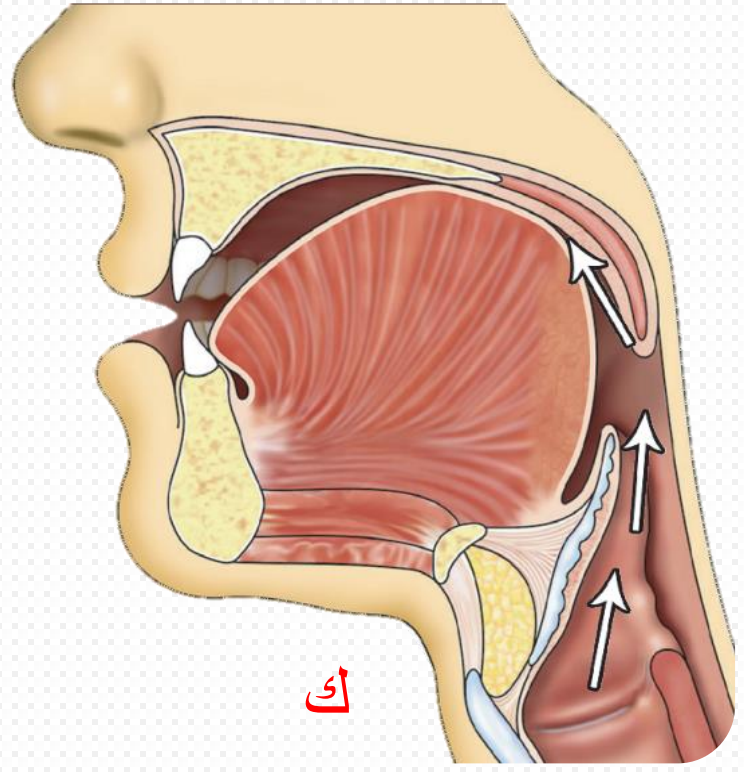
Mahrece zayıf itimattan dolayı harfin sesinin akışkan olması

Kalan harfler

ŞİDDET

أَجْدُ قَطٍ بَكَّتْ

Mahreçteki kapanma neticesinde harfteki ses ve nefesin hapsolmesi

Şiddet sıfatı kuvvetli sıfatlardandır.

ŞİDDET HARFLERİ

أَجْدُ قَطٍ بَكْتُ

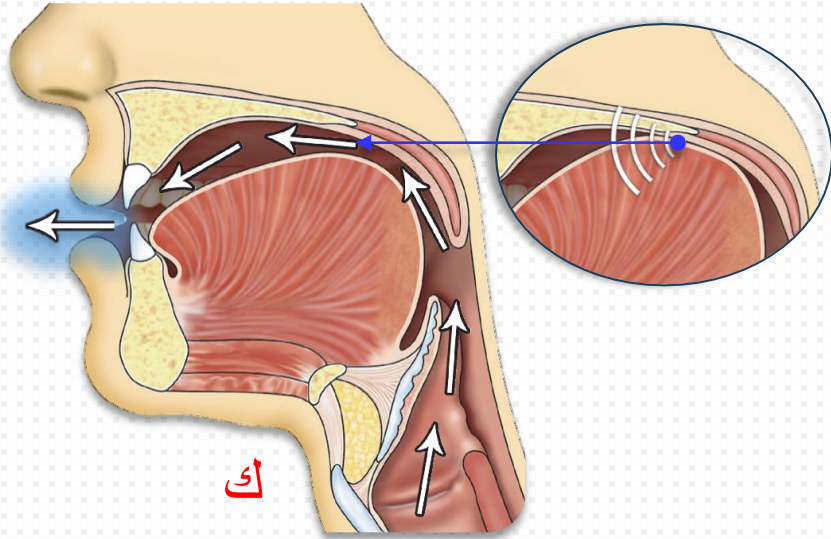
Şiddet sıfatı taşıyan harflerden ك ve ت harfi hems, kalanlar ise cehr sıfatına sahiptir.

Telaffuzunda Nefes Akışı Olan/Olmayan Şiddet Harfleri

MEHMÛSE

Hems sıfatı taşıyan şiddet harfleri

ك , ت

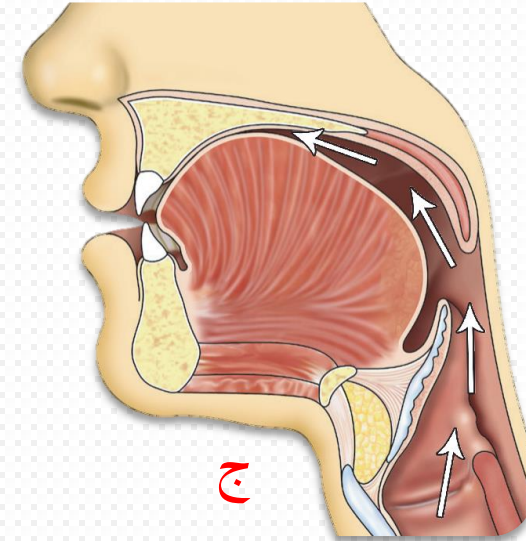

Şiddet ve hems sıfatlarına sahip ك harfinin telaffuzu esnasında mahrecin sıkışması ve daha sonra açılıp nefesin akması durumu.

MECHÛRA

Cehr sıfatına sahip şiddet harfleri

قُطْبُ جَد + ء

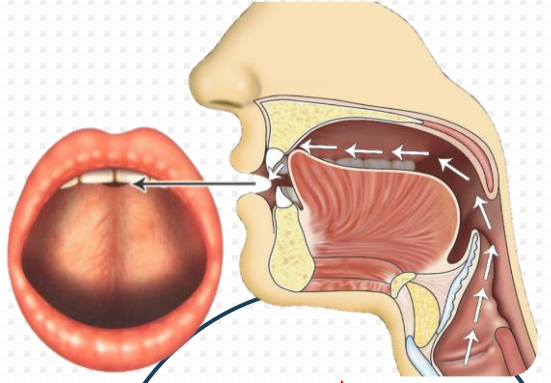
Şiddet ve cehr sıfatlarına sahip ج harfinin telaffuzu esnasında, mahreçte oluşan kapanma sonrası kesilen sesin, mahrecin aralanması neticesinde akması durumu.

ŞİDDET

أَقْبِلُ	أَدْبِرُ	وَأَجْدُرُ	يَتَفَيَّؤُا
أَبْقَى	أَحَدُ	مَرِيحٍ	أَسْوَأُ
أَتَمَمْتُ	مَثْرَبَةٌ	نُسْكٍ	رَبِّكَ

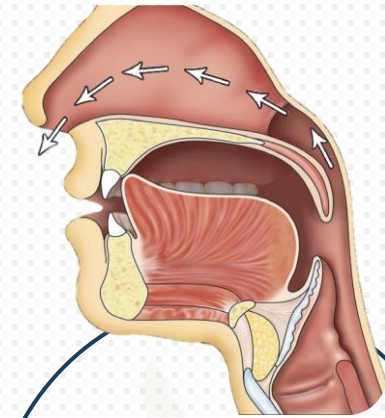
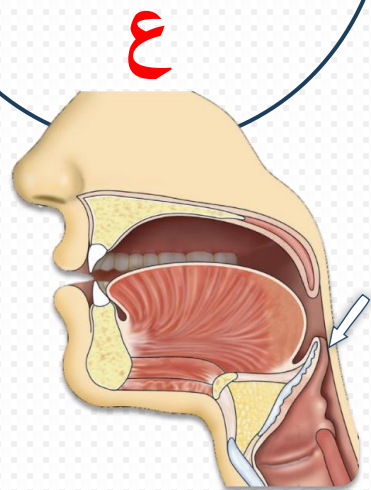
BEYNIYYE (Tevassut) لَيْنِ عُمَر

(Cüz'i ses akışı)

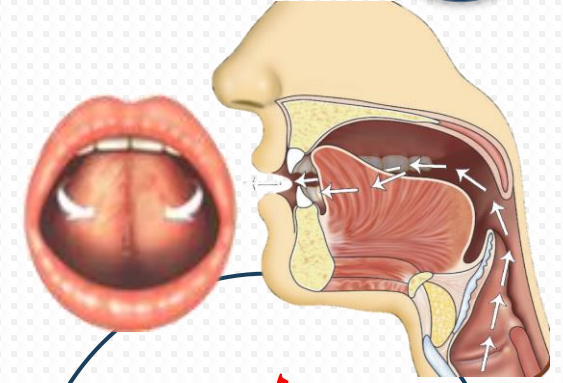
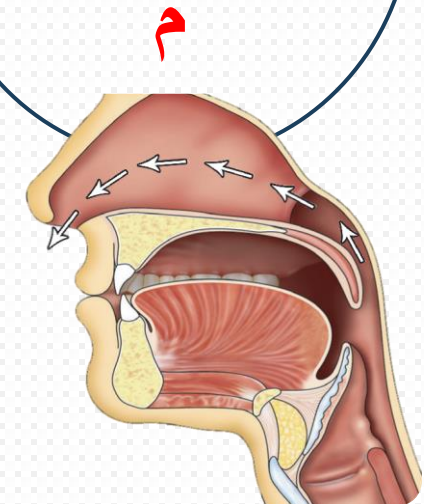
Ses tellerinden gelen sesin tamamının, mahrece ait noktaların kapanması ile dil önünde oluşan küçük boşluktan akması harfe beyniyye sıfatını kazandırır.

Harfin telaffuzu gereği gırtlak kapağının boğaza doğru iyice yaklaşarak mahrecin daralması sonucu sesin cüz'i akışına neden olur.

Mahreçteki kapanma sonucu sesin tamamının genizden gelmesi harfe beyniyye sıfatı kazandırır.

Dudakların kapanması sonucu ses tellerinden gelen sesin tamamının genizden gelmesi harfe beyniyye sıfatı kazandırır.

Mahreç noktalarının kapanması sonucu gelen sesin dil yanlarına yönelerek çıkışı harfte cüz'i bir ses akışına sebep olur.

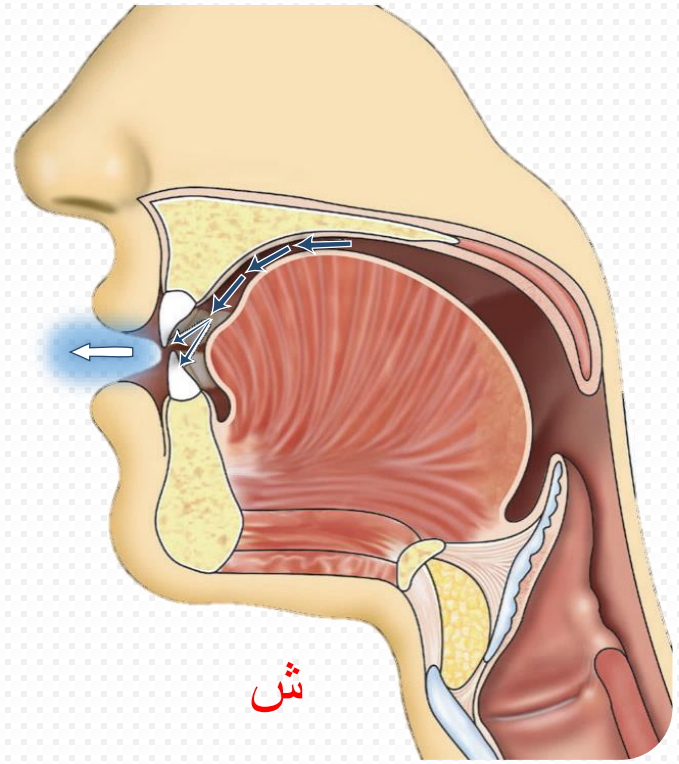

BEYNIYYE

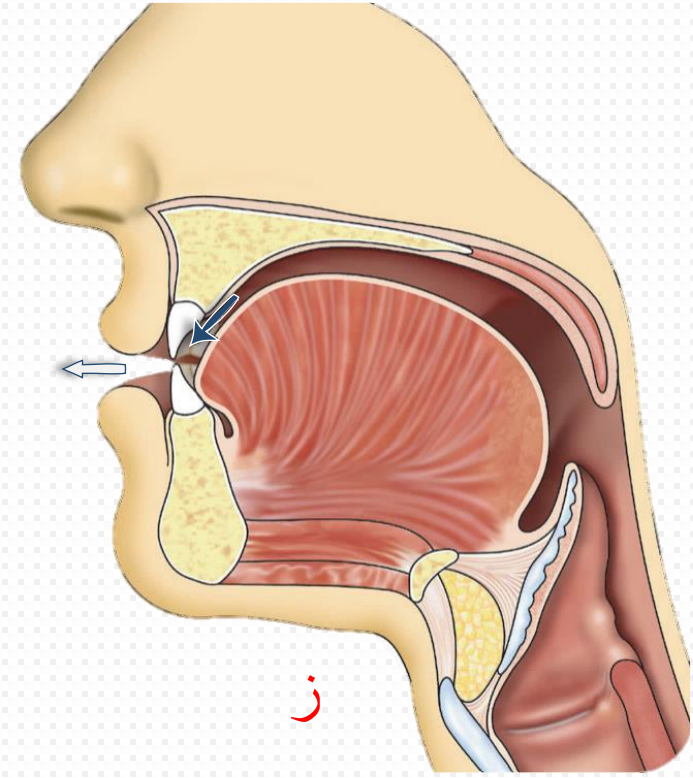
وَلَا يُقْبَلُ	النَّارُ	الْعُلَمِيْنَ	عَلِيْمٌ	مَنْعَ
وَلِيَتَلَطَّفُ	أَرْبَعِيْنَ	أَنْعَمْتَ	الْحَمْدُ	تَعْلَمُ
أَسْلَفَتْ	رَبَّنَا	نَارًا	مُهْتَدِيْنَ	عَلِيْمَ

RİHVET

Mahrece zayıf itimattan dolayı harfin sesinin akışkan olmasıdır. Şiddet ve beyniyye sıfatı taşıyan harflerin dışında kalan tüm harfler rihvet harfleridir. Rihvet harflerinin bazıları **hems** sıfatı, bazıları da **cehr** sıfatı taşır.

ش harfi hem rihvet hem hems sıfatı taşıyan harflerdendir.

ز harfi hem rihvet hem cehr sıfatı taşıyan harflerdendir.

RIHVET

غَلِيظٌ	كَالْفَرَاشِ	حَنِيدٍ	يُنْفَخُ
تُظَاهِرُونَ	رُشْدًا	بِإِذْنِ	يَخْلُقُ
تَظَاهِرُونَ	شُهَدَاءَ	ذَٰلِكُمْ	الْخَيْرَةَ

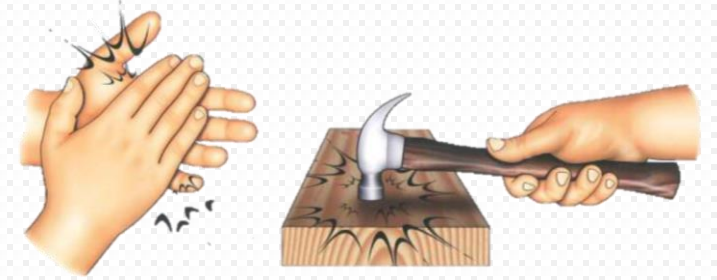
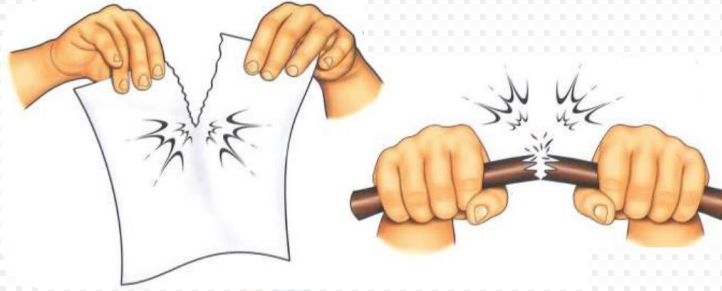

SESLERİN ÇIKIŞ KEYFİYETİ (Doğada ve konuşma organımızdaki ses oluşumu)

Kulağımızla algılayabildiğimiz hava tabakasındaki dalgalanmalara da ses denir.

Doğada ses oluşumu şu şekilde gerçekleşir:

- 1- İki cismin birbirine çarpması.
- 2- İki cismin bir kuvvet yoluyla birbirinden ayrılması (yırılma, kırılma)
- 3- Cismin titreşimi.
- 4- İki sert cismin sürtünmesi.

Konuşma organımızdaki ses oluşumu

- 1- Med harfleri hariç tüm sükunlu harflerde iki noktanın çarpışmasıyla çıkar.
- 2- Lin ve med harfleri ses tellerinin titreşimi ile çıkar.
- 3- Harekeli harfler iki noktanın birbirinden ayrılması ile çıkar.

ZAMANLARI AÇISINDAN SAHİH HARFLERİN KIYASI

Harekeli harfler

(كُتِبَ)

كُ = تِ = بَ

رُزِقَ جُمِعَ خُلِقَ

Sakin sahih harfler

(يَسْتَبْشِرُونَ)

Kıraat seyr mertebelerinden hangi mertebe ile okunuyor olursa olsun harekeli harflerin zamanları o okuyuş içerisinde birbirine eşittir.

HAREKELİ HARFLERİN TELAFFUZUNDA MEYDANA GELEN ZAMAN HATALARI

1. Yan yana bulunan iki harekeli harften birini **-uzatmayı gerektirecek bir neden olmaksızın-** diğerinden daha uzun zaman vererek okumak tecvid ilminde bir kıraat hatasıdır.

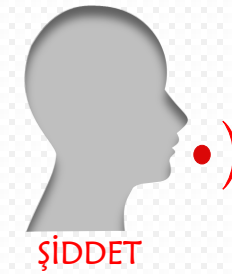
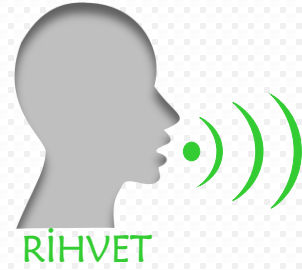
✗	فَمَنْ يَعْمَلْ	•••••	✓	فَمَنْ يَعْمَلْ
	مِنْكُمْ	•••••		مِنْكُمْ
	إِنَّ الَّذِينَ	•••••		إِنَّ الَّذِينَ
	بِسْمِ اللَّهِ	•••••		بِسْمِ اللَّهِ
	ءَالَمٌ	•••••		أَلَمٌ

2. Yan yana bulunan iki harekeli harften birinin hareke zamanını nedensiz bir şekilde kısaltarak okumak bir tilavet hatasıdır. Tecvid ilminde harekenin 2/3'ne ihtilas, 1/3'ne ravm denir.

يَأْمُرُكُمْ ، رَزَقَكُمْ ، وَإِنَّ

SAKİN HARFLER ARASINDAKİ ZAMAN FARKLARI

Tilâvet esnasında **rihvet** harfinin aldığı zaman dilimi beyniyye harfinin aldığı zaman diliminden daha uzundur. **Beyniyye** harfinin almış olduğu zaman dilimi ise **şiddet** harfinin aldığı zaman diliminden daha uzundur.

NOT

Sahih sakin harflerin telaffuzunda gereken bu ölçü okuyuştaki hız her ne olursa olsun daima muhafaza edilmelidir.